

**Дослідження безпеки вітамінних препаратів синтетичного та рослинного походження
Бутко Я. О.¹, Камко (Маленко) А. А.¹, Меленченко Н. О.², Хмелевський М. О.³**

¹Національний фармацевтичний університет
Кафедра фармакології та фармакотерапії,

²Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласний центр медичної статистики, здорового способу життя та інформаційно-аналітичної діяльності»,

³Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації (м. Харків, Україна)
yaroslavabutko79@gmail.com

Вступ: вітамінотерапія залишається однією із затребуваних видів терапії у медицині. Даний вид терапії застосовують при вітамінній недостатності з метою її профілактики або лікування. Нині розроблені вітаміни з додаванням рослинної сировини. Так, широко застосовуються препарати ІМУНО КОМПЛЕКС, фірми-виробника Форсаж Плюс, Україна, що містить у складі екстракти імбиру, ехінацеї і часнику, а також вітамінів С і Д3, цинку; СТРЕСОВІТ, фірми-виробника Мастер Фарм, Польща – сухих екстрактів хмелю шишок, цвіту липи, пустирника трави, магнію оксиду, В6; ГЕРОВИТАЛ ПЛЮС Др.Тайсс, фірми-виробника Dr. Theiss Naturwaren GmbH, Німеччина – вітаміни А, Е, D, В, екстракту рідкого з плодів, листя і квіток глоду, трави собачої кропиви для покращення імунної, нервової, серцевої системи [1]. Однак, безконтрольне застосування вітамінних препаратів може призвести до розвитку побічних реакцій (ПР). Тому, постійне проведення досліджень з безпеки застосування препаратів у після реєстраційному періоді є необхідним та доцільним.

Мета: дослідити безпеку застосування вітамінних препаратів синтетичного та рослинного походження на основі частоти виникнення побічних реакцій у Харківській області.

Матеріали та методи: дослідження проведені за допомогою метода спонтанних повідомлень про ПР препаратів [2], що отримані з бази даних Автоматизованої інформаційної системи з фармаконагляду (АІСФ) за період 2020-2021 рр.

Результати та їх обговорення: у Харківській області за період 2020-2021 рр. зареєстровані випадки виникнення ПР при застосуванні вітамінних препаратів та їх частота склала 3,1 %, що становить 1 випадок на 100000 населення. Повідомлення надійшли на 24 препарати, серед них 91,7 % синтетичного та 8,3 % рослинного походження. Зареєстровано 114 ПР при застосуванні даних препаратів. У вітамінних препаратів рослинного походження ПР були тільки місцевого характеру у вигляді свербіжів та висипів на шкірі та їх частота виникнення у 15 разів була меншою у порівнянні зі синтетичними аналогами, тоді як синтетичні вітаміни у 29,8 % мали системний характер у вигляді задухи, головного болю, слабкості, зниження АТ, тахікардії, бронхоспазму та анафілактичної реакції.

Висновки. Результати проведеного дослідження показали, що вітамінні препарати у після реєстраційному періоді залишаються відносно безпечними препаратами, ризик виникнення ПР 1 випадок на 100000 населення. Ризик виникнення ПР вітамінних препаратів рослинного походження менший у порівнянні з синтетичними аналогами, що є більш безпечним для проведення вітамінотерапії, особливо серед пацієнтів дитячого та старечого віку.

Література

1. Компендіум – лікарські препарати 2021. Довідник. URL:<https://compendium.com.ua/uk/>
2. Особливості фармакобезпеки вітамінних препаратів / С.М. Дроговоз, Я.О. Бутко, Л.В. Деримедвідь та ін. // *Світ здоров'я* . – 2021. – № 10. – С. 4-6.